

Norges
Skiforbund

Fluorforbud og
testing/kontroll

En fluorfri virksomhet

Hvordan rense ski og utstyr for fluor?

Veiledning og retningslinjer
Oversatt dokument fra FIS

En god tilnærming vil være å starte med og rensse de største flatene (Tak, vegger, bord osv.) og deretter rensse mer detaljert.

Hvis man ikke gjør dette, vil risikoen for at større flater blir forurenset på veien, som gjør at man må gjøre prosessen på nytt flere ganger for å ha kontroll.

Smøreboder/ smørevogner:

For å sikre best mulig resultat må man starte med de største overflatene.

Det viktigste er å fjerne alle støvpartikler fra utstyret med en støvsuger.

- Rydde og vaske smørebod

* Fjerne alle fluorholdige produkter

* Støvsuge og vaske alle overflater

* Bruk fluorfri ski-/glidrens til rengjøring

- Rengjøre utstyr etter anbefalingen under før man legger utstyr på plass igjen.

Utstyr:

Utstyr kan renses ved å bruke både trykkluft og støvsuger. Bruker du trykkluft må dette ikke gjøres i den allerede rengjorte smøreboden.

Børster:

Bløtlegge børstene med fluorfri glidrens, deretter la børsten tørke før man bruker trykkluft til å blåse bort støvpartiklene og støvsuger til å samle partiklene.

Mykere børster, rotorull, rotorfleece (brukt til pulver og flytende) er mer vanskelig å rense. Det anbefales å erstatte dette utstyret med nytt utstyr i stedet for å rense disse.

Utstyr (forts.):

Skraper/sikling:

Rens med fluorfri glidrens.

Smørejern:

Rens smørejernet ved å påføre fluorfri (FF) voks på varmt smørejern og tørk over med rent papir.

PS! Skitne jern bør pusses med sandpapir (#400->) med påfølgende voksvask, deretter Fibertext med påfølgende voksvask

SKI:

Start med å rense ski minimum 2 ganger med fluorfri glidrens.

Børst imellom og etter siste bruk av FF glidrens og la skia tørke.

Tørk av alle overflater på skia. Børst sålen godt med fin stålbørste.

Deretter varm inn FF voks og skrap av voks minimum 2 ganger. Vær nøye med at FF voks og utstyr benyttes her.

Bruk en glidvoks som er enkel å jobbe med (gjerne starte med en myk voks og deretter hard voks) og viktigst av alt, sjekk at de er fluorfri.

SKI (forts.):

Har du fluorvoks under skiene, må du huske å fjerne denne og gjennomføre en fluorfri skirens, FØR vask av bod/ utstyr.

Dette for å forhindre at den videre prosessen ikke skal forurenses.

Det anbefales at alle ski blir brukt til trening på starten av sesongen og at man renser skia med FF glidrens og bruker FF voks etter at skia er brukt.

Deretter vil skiene være rene og klare til konkurranser med fluorfri voks.

Skiposer:

Rens nøye hele posen med trykkluft og/ eller støvsuger.

Om skiposen har vært brukt til å frakte ski med

høyfluorholdige produkter, bør de også vaskes med FF

glidrens.

Smørekofferter/ smøreskuffer:

Rens nøye alle kofferter/ skuffer ved å støvsuge opp alle partikler, trykkluft og vask med FF glidrens.

Arbeidsklær, skistroppe etc.:

Vask alle arbeidsklær og forkle før man begynner å bruke fluorfrie produkter. Forurensning fra støvete klær og forkle er en stor fare.

Skistroppe kan maskinvaskes, men slitte/ skitne bør kastes.

Fluorfrie produkter

Vær nøye med at det kun er sertifiserte fluorfrie produkter som benyttes. Ta kontakt med smøreleverandører om du er i tvil.

Ikke bruk «uoffisielle» produkter med egne eksterne tilsetningsstoffer, hvis man ikke er sikker på innholdet.

Erfaringer fra FIS tilsier at mange produkter, spesielt vask og smøremidler inneholdt forbudte fluortilsetninger.

Sist men ikke minst..

HMS

Bruk av verneutstyr er minst like viktig som før.

Støvproblematikken er fortsatt vedvarende

**Bruk av flytende produkter med begrensede erfaringer
rundt langtidseffekter i fht HMS.**

<https://www.skiforbundet.no/fagportal/fluornsf/>

- Fluorforbudet gjelder fra og med sesongen 2023/2024.
  - All bruk av fluorholdig smøring eller produkter som inneholder fluor er forbudt i alle grener og på alle nivåer.
- NSF vil organisere testing på nasjonale renn
  - NM
  - FIS-renn
  - Andre store skirenn
- Testing på lavere nivå (kretsrenn, sonerenn) kan bli gjennomført.
  - Tilfeldig testing
  - Samarbeid med skikrets

Hvorfor fluorforbud?

Negative miljøeffekter:

- Fluor er ikke nedbrytbart i naturen
- Bare livsviktig bruk vil bli lovlig - ikke skismøring
- Fluor havner under et miljøproblem på samme måte som microplast.

Negative helseeffekter:

- Ulike krefttyper, prostata, testikkel
- Blodtrykk
- Immunsystem

VIKTIG! Helserutiner må fremdeles følges selv med fluorforbudet

Generelt om fluortesting

- Fluorforbudet skal ikke hindre gjennomføring av arrangement
- Fluorforbudet skal ikke vanskeliggjøre arbeidet til folk

MEN

- Vi må justere måten vi jobber på (arbeide fluorfritt, flyt/organisering skirenn)
- Vi trenger din hjelp og støtte
- Presentasjonen her er en introduksjon av første konsept

Nasjonal testprosedyre – før konkurranse

1. Utøver leverer ski ved «sone 1» (sted kommunisert av arrangør)

- «Sone 1» bør ha en mest mulig praktisk plassering/utforming med tanke på vær og logistikk på arenaen.
- Ski merkes med startnummer (utdelt av NSF)
- Ski leveres til «sone 1» før definert tidspunkt:
  - Unngår flaskehals ved skiinnlevering
  - Nødvendig med nok tid til evt. tester i gråsonen
- Etter ski er levert i «sone 1» kan skiene ikke røres, bortsett fra fluortesting teamet.

Innleveringstidspunkter

- Zone 1 (ski innlevering)
- Inngjerdet område
- Kontrollert av frivillige

- Tidspunkter kan bli justert

Friteknikk	Intervallstart Jaktstart Sprintkvalifisering	1 par (utøvers startnummer)	-20min før utøvers start
	Sprintfinaler Fellesstart	1 par (utøvers startnummer)	-15min før utøvers start
Klassisk teknikk	Intervallstart Jaktstart Sprintkvalifisering	1 par (utøvers startnummer)	-20min før utøvers start
	Sprintfinaler Fellesstart	1 par (utøvers startnummer)	-15min før utøvers start
Skibytte		1 par klassisk (utøvers startnummer)	-15min før utøvers start
		1 par friteknikk (utøvers startnummer)	-15min før utøvers start

Nasjonal testprosedyre – før konkurranse

2. Ski blir testet i kontrollteltet
  3. Ski blir flyttet til «sone 2», hvor utøver umiddelbart plukker opp sine ski
- Ski blir flyttet av fluor testing team – frivillige
  - Inngjerdet område
  - Begrenset adgang
  - Kontroll blir gjennomført av frivillige

Nasjonal testprosedyre – etter konkurranse

1. Ski leveres til testområde etter målgang
  - Fellesstart: «sone 1»
  - Individuelle distanser: «sone 4»
2. Ski testet i teltet
3. Etter ski er testet plasseres skiene i «sone 5» og kan plukkes opp av utøvere/trenere/ledere

Grønn/Rød ski

Dobbelsjekk

Dobbelsjekk

Dobbelsjekk

Informasjon

- Vidoer, veiledninger og prosedyrer:
  - <https://www.skiforbundet.no/fagportal/fluornsf/>
- Test om skiene dine er grønne i Granåsen 7.november kl. 14:00-19:00: <https://www.skiforbundet.no/norges-skiforbund/nyheter/2023/10/bli-fluorfri-pa-ski/>
- Ta kontakt med fluorfri@skiforbundet.no om spørsmål relatert til fluorforbudet, rensing av ski og utstyr eller testprosedyre.